

'... en ieder zingt zijn eigen lied...'

Personhood van dementerenden behouden door koorzang

Onderzoeksvraag

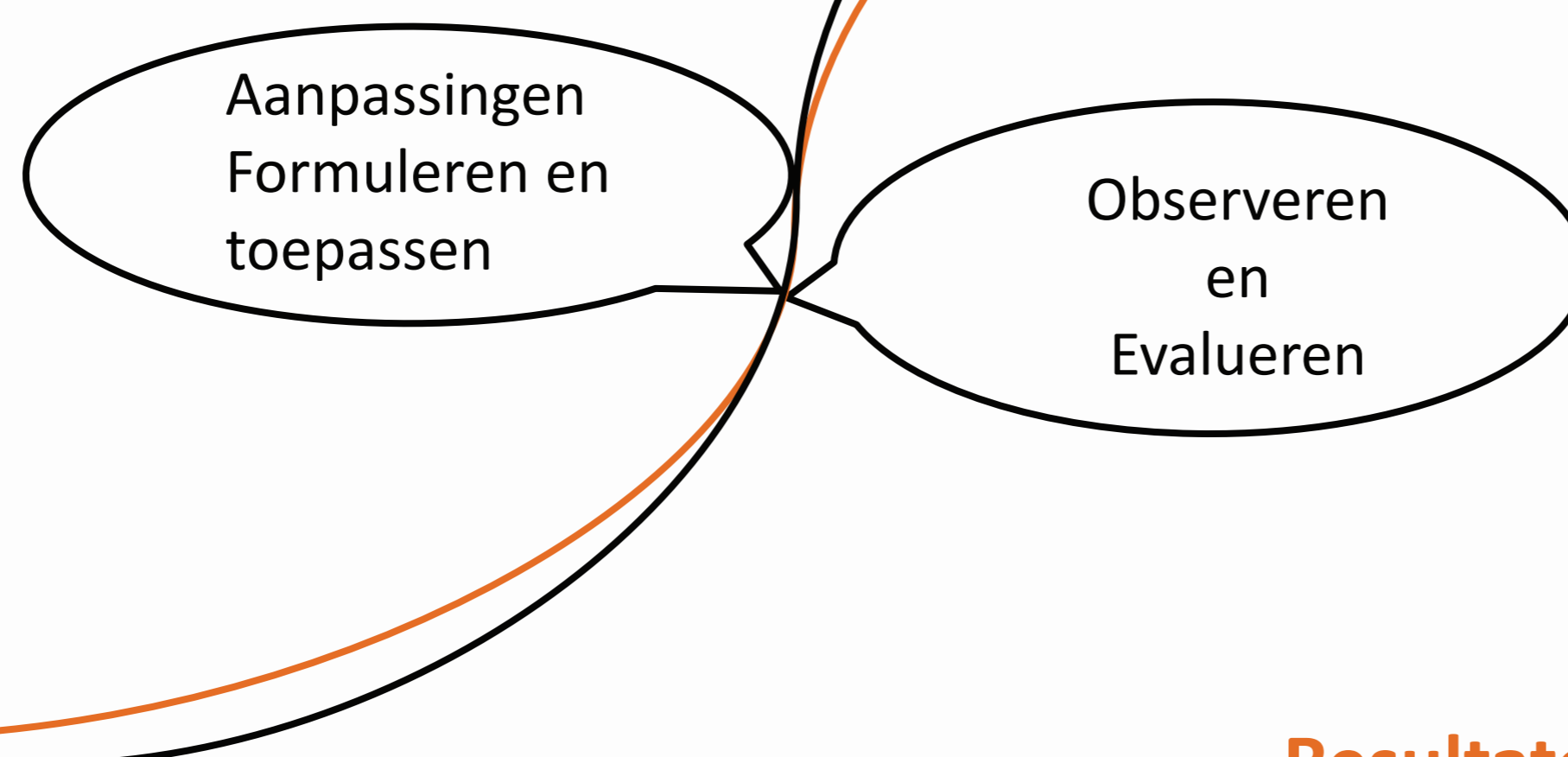
Hoe kan deelname aan een dementiekoor, bijdragen aan het behoud van identiteit van dementerenden, zoals geformuleerd door Tom Kitwood?

Methode

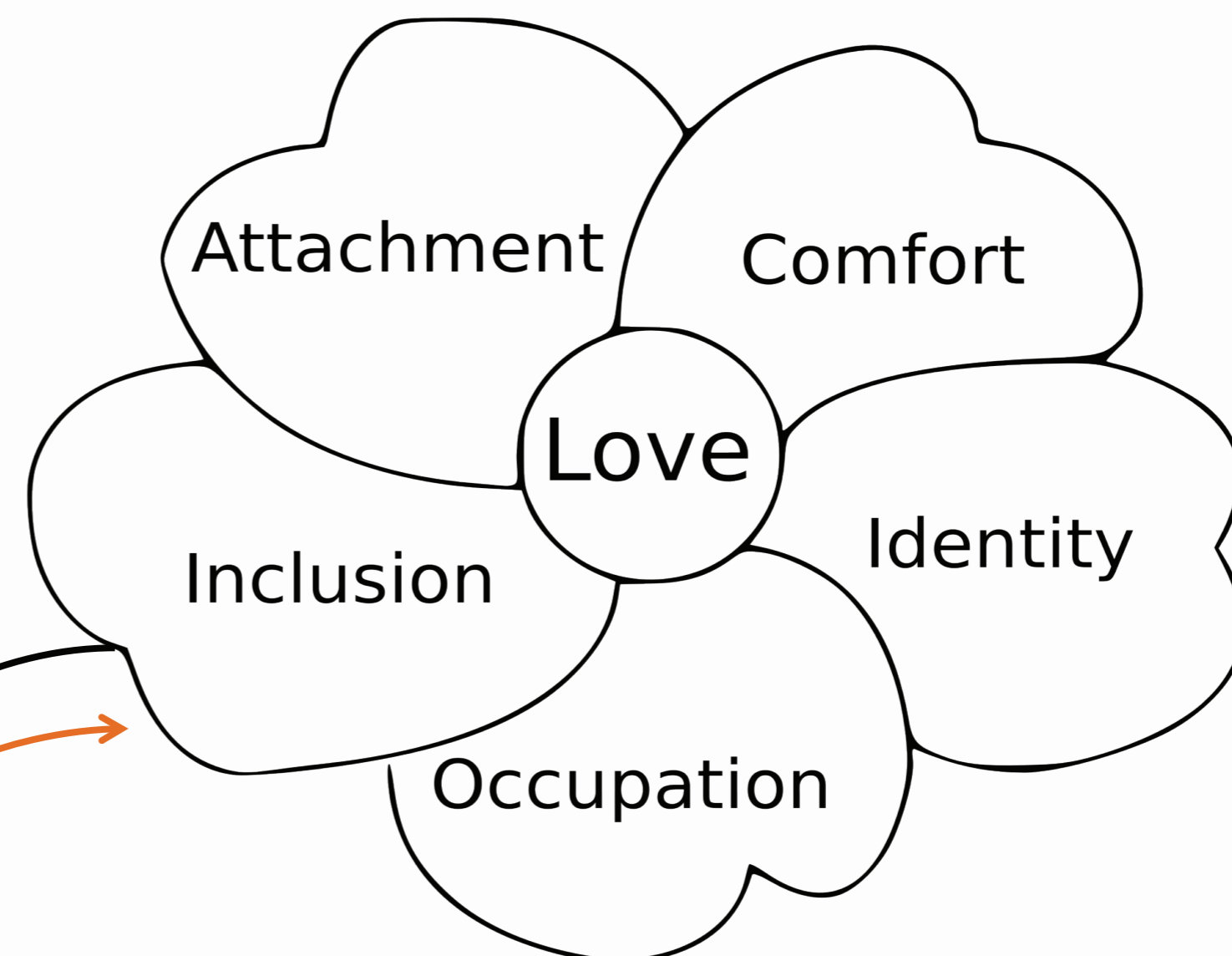
Cyclisch. Wisselwerking tussen theoretisch kader en praktisch handelen.

- **Participeren:** vrijwilligers helpen, zingen, soms muzikale leider zijn
- **Observeren:** gebeurtenissen vastleggen, vragen stellen ter plekke, interviews afnemen
- **Ideeën en Aanpassingen Formuleren**
- **Aanpassingen Implementeren:** ideeën en veranderingen toepassen
- **Evalueren:** A.d.h.v. Kitwood en door vraaggesprekken met betrokkenen

“Hier kan ik genieten van deze mensen”
(Mantelzorgster en vrijwilliger)

“Ja, met de kinderen op school zongen we die ook!”
(Deelnemer, voormalig schooljuf)

Bloem van Kitwood
(*Dementia Reconsidered*, 1997)

“Ik kom er van in de mildheid”
(Mantelzorgster)

Activiteit

Geheugen-koor of Alzheimer-koor

Gezamenlijk liedjes zingen, bekend verondersteld repertoire: **liedjes uit de kindertijd.**

Tussendoor een **intermezzo** in de vorm van een verhaaltje, gedicht of lied door solist.

Als afsluiting gezamenlijk **koffie drinken.**

Organisatie: vrijwilligers, amateur-dirigent en pianist. Onder de paraplu van het plaatselijke dienstencentrum

Deelnemers: mensen met dementie (dementie in verschillende vormen en stadia) eventueel samen met hun mantelzorgster

Student-onderzoeker: Elizabeth Kooy (Ma) klassieke zang en godsdienstwetenschap

Begeleiders: Karolien Dons, Evert Bisschop-Boele

Resultaten en conclusies

Bij aanvang van het onderzoek vervulde het koor al de basisbehoeften, maar met enkele aanpassingen kon dit worden geïntensiveerd. Door de abstract geformuleerde basisbehoeften concreet te maken werd het plezier vergroot van alle betrokkenen (deelnemers met dementie, deelnemers zonder dementie en vrijwilligers). Dit bleek zowel uit verbale statements van betrokkenen alsook uit non-verbale signalen:

Meer concentratie, oplettendheid, participatie, 'gezelligheid', muzikaliteit, oogcontact maken, (glim)lachen.

Is Kitwood's theorie ook geschikt is voor het evalueren en aanpassen van andere activiteiten?

www.elizabethkooy.nl
info@elizabethkooy.nl

Lectoraat Lifelong Learning in Music